

Розвиток торгівельних відносин, прийняття активної участі в житті глобального соціуму, сприяють підвищенню міжнародного іміджу України, зростанню довіри до неї з боку інших країн.

Список використаних джерел

1. Браиловский В. Украина – Китай: основные направления сотрудничества в XXI веке [Електронний ресурс] / Вадим Браиловский. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://hvylya.net/analytics/ukraina-kitay-osnovnyie-napravleniya-sotrudnichestva-v-hhi-veke.html>.
2. Тарасова В. Розвиток українсько-китайського співробітництва: розширення сфер співпраці [Електронний ресурс] / В. Тарасова // Україна: події, факти, коментарі. – 2015. – № 15. – С. 17–29. – Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/ukraine/2015/ukr15.pdf>.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, українсько-китайські відносини, країни-лідери, глобальний соціум, міжнародний імідж
Науковий керівник: *к.ю.н., доцент Мануїлова К. В.*

Рацик Катерина Валентинівна

студентка 2-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

МОРСЬКЕ ПІРАТСТВО ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ

Вже багато століть морські простори представляють життєво важливий інтерес для всього людства. Одним з основних джерел мінеральних, біологічних, енергетичних ресурсів багатьох країн світу є саме світовий океан. Сумно, але вже протягом багатьох століть океан став театром дій для міжнародного піратства, яке на сучасному етапі набуває все більших обертів і являє реальну загрозу для міжнародного миру та глобальної безпеки морського судноплавства й, у першу чергу, для права кожної людини на життя, волю і особисту недоторканність [3, с. 477].

Здається, що піратство – це відлуння глибокої давнини, а чорний прапор, череп, кістки, пов'язка на оці вже давно забуті вигадки історичних романів. Але, на жаль, середньовічні збройні захоплення та пограбування морських суден злочинними бандами є великою небезпекою та реальністю сьогодення.

До XIX століття в доктрині та юридичній практиці сформувалося чітке усвідомлення того, що піратство є міжнародним правопорушенням, а кожний пірат – ворог людства.

За період 1991-1997 рр. морський розбій потерпіли судна 62 держав у водах, прилягаючих до територій 56 держав світу. У 2011 році зафіксовано 439 нападів та спроб захоплень суден. Статистика у 2017 році спадає і доказом того є 142 піратських напади. Найбільш небезпечним районом є регіон біля берегів Східної Африки, зокрема біля узбережжя Сомалі. Припускають, що кількість нападів піратів почала знижуватися завдяки розміщенню міжнародних патрулів, проте це не зменшує актуальність насутих проблем у відкритому морі.

Проблема морського піратства є нарізною і для України. Особливо масштабно вона постала із захопленням судна з повністю українським екіпажем «Rapaia» у 2005 році. 10 січня 2010 року сомалійські пірати захопили 14 громадян України, які працювали за наймом на іноземних суднах [2, с. 54].

Судна всіх держав світу все частіше стають черговою жертвою піратських захоплень і недостатня пропрацьованість комплексу міжнародно-правових заходів у цій області, їхня невідповідність сучасним умовам, національному законодавстві окремих країн, об'єктивним потребам стає причиною безкарності даного злочину та неефективності боротьби з ним [1, с. 113].

Базові правові основи боротьби з морським піратством були закладені Женевською конвенцією про територіальне море та прилеглу зону від 1958 року. У статтях 14-20 Конвенції визначається обов'язок кожної держави боротися проти піратства. Згодом подальший розвиток норми Женевської конвенції знайшли у Конвенції ООН з морського права 1982 р. Згідно з Конвенцією піратство – це будь який неправомірний акт насилля, затримання чи будь-який грабіж, здійснений з особистими цілями екіпажем або пасажирями будь-якого приватновласницького судна й спрямований проти іншого судна чи осіб або майна, що знаходяться на борту. Також Конвенція надає право державам встановлювати та здійснювати універсальну юрисдикцію щодо піратського судна, а саме будь-яка країна-учасниця може захоплювати піратське судно у відкритому морі або в будь-якому іншому місці поза юрисдикцією якоїсь держави та карати винних у піратстві осіб відповідно до норм національного кримінального права [4, с. 91].

Важливу роль у координації зусиль міжнародного морського співробітництва відіграє Міжнародне морське бюро ММБ 1991 р. в питаннях боротьби з піратством і Центр інформації про піратство ММБ 1992 р.

Деякі західні вчені, аналізуючи сутність терміну «піратство» в сучасних умовах, пов'язують такі дії як: захоплення заручників, вантажу, особливо стратегічного значення, інших цінностей, вимаган-

ня викупу за їх повернення з терористичними діями та припускають, що розуміння взаємозв'язку таких явищ як піратство і терор сприятимуть в розробці більш ефективного міжнародного реагування на протиправні дії в морі. Хоча інші дослідники вважають більш коректним чітке розмежування цих двох понять, виходячи з цілей піратства та тероризму. Адже мотивація піратів завжди є економічно-корисливою, тоді як тероризм найчастіше обумовлюють політичні цілі або релігійна ідеологія.

Становище, що склалося на сьогодні, є неприйнятним, адже проблема сучасного морського піратства має глобальний характер. Усвідомлюючи свою безкарність, пірати продовжують скоювати злочинні напади на морських просторах і без прийняття певних радикальних методів ця проблема не припинить свого існування. Тому поряд з важливістю розвитку міжнародного права і законодавства, вважається необхідним згуртування спільних сил, використовуючи всі форми, методи та способи взаємодії між державами в рамках і поза рамками міжнародних організацій, проведення наукових досліджень, спрямованих на пошук доцільних пропозицій для ефективної боротьби та протидії піратству.

Список використаних джерел

1. Гайдей К. М. Застосування універсальної юрисдикції як засобу боротьби з актами сучасного морського піратства: на прикладі ситуації в Сомалі / К. М. Гайдей // матеріали Міжнар. наук.-прак. конф. – Одеса. – 2013. – С. 112-117
2. Желіховський С. Морське піратство як загроза міжнародній безпеці / С. Желіховський // Зовнішні справи. – 2013. – № 10. – С. 54-56.
3. Потапчук Г. В. Міжнародно-правові аспекти морського піратства в сучасних умовах / Г. В. Потапчук // Актуальні проблеми держави і права. – 2004. – Вип. 22. – С. 477-480.
4. Середа Г. Морське піратство як глобальна проблема сьогодення / Г. Середа // Международное уголовное право: (альманах международного права). – Одесса: Феникс, 2009. – С. 89-95.

Ключові слова: піратство, світовий океан, міжнародне право, морське право, злочинна діяльність.

Науковий керівник: к. ю. н., доцент Гладенко О. М.